

Nytt til skolestart 2018

Her finner du en oversikt over hva som er nytt til skolestart høsten 2018. Vi oppdaterer artikkelen ut august.

NYTT

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 29.08.2018

Regelverk

Fag og timefordeling

Her finner du rundskrivet med fag- og timefordeling og tilbudsstruktur som gjelder for skoleåret 2018-2019.

Ny lærernorm i grunnskolen

Stortinget har bestemt en ny lærernorm i grunnskolen. Denne trer i kraft 1. august 2018. Målet er at det høsten 2018 skal være én lærer per 16 elever i 1.–4. klasse og én lærer per 21 elever i 5.–10. klasse. Fra høsten 2019 er målet at det skal være én lærer per 15 elever i 1.–4. klasse og én lærer per 20 elever i 5.–10. klasse. Her finner du informasjon om hvordan vi beregner tilskuddet til kommunene for lærernormen.

Endring i forskrift

Det er fastsatt endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 3 del VII om fag- og svenneprøven og kompetanseprøven og ordningen med fagbrev på jobb. For ordningen med fagbrev på jobb er det også fastsatt endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 11 om godskriving.

ENDRET 01.08.2018

Skolen skal tilby intensiv opplæring

Stortinget har vedtatt endringer i opplæringsloven og friskoleloven som innebærer at skolen har plikt til å gi

tilbud om intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som står i fare for å henge etter i lesing, skriving eller regning. Endringen trer i kraft 1. august 2018. Vi har lagt ut informasjon om hva endringene og pliktene innebærer for skolene.

Skolen skal delta i kommunalt tverrfaglig arbeid

Stortinget har vedtatt en plikt i opplæringsloven og friskoleloven for skolen til å samarbeide med kommunale tjenestetilbydere om flerfaglig vurdering og oppfølging av elever med spesielle vansker.

Endringen trer i kraft 1. august 2018: Prop. 52 L

Folkehøyskoleloven gjelder også for Svalbard

Stortinget har vedtatt en endring i folkehøyskoleloven slik at den også gjelder for Svalbard. Lovendringen trer i kraft 1. august 2018.

Forbudt med nikab og burka i skolen

Fra 1. august er det forbudt å bruke nikab og burka i skolen. Det har Stortinget vedtatt. Forbudet gjelder for elever, studenter og ansatte ved utdanningssteder i privat og offentlig sektor, inkludert skolefritidsordning, leksehjelp og opplæring utenfor lærestedenes område.

Fagbrev på jobb – ny modell

Stortinget har vedtatt endringer i opplæringsloven og friskoleloven som innebærer en ny modell for å få fag- eller svennebrev. Ordningen gir personer mulighet til å få fag- eller svennebrev på grunnlag av allsidig praksis, realkompetansevurdering og opplæring kombinert med veiledet praksis i vanlig arbeid.

Ny økonomiforskrift til friskoleloven

Ny økonomiforskrift til friskoleloven trådte i kraft fra 1. september 2018. Utdanningsdirektoratet vil gi informasjon når Kunnskapsdepartementet har fastsatt forskriften.

Elever på Vg1 kan søke seg over til yrkesfag Vg2

Denne ordningen gjør det mulig for elever fra Vg1 studiespesialisering å gå over til Vg2 yrkesfag, og samtidig fullføre opplæringen på normert tid.

Reglene om opplysningsplikt til barnevernet har blitt endret

Barneverntjenesten er avhengig av at andre som er bekymret for barnet melder fra til den kommunale barneverntjenesten. Reglene om opplysningsplikten ble 1. juli 2018 endret, slik at det skal være lettere å bruke bestemmelsene på en riktig måte.

Det er gjort endringer i barnehageloven § 22, opplæringsloven § 15-3 og friskoleloven § 7-4.

Endring i forskrift om annullering av eksamen

Det er fastsatt endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35. Endringene i bestemmelsene innebærer at dersom en elev får IV i alle programfagene, annulleres den tverrfaglige eksamen. Dersom en elev har IV i to av tre programfag, vil en bestått tverrfaglig eksamen fortsatt bli stående.

Rundskrivet om individuell vurdering Udir-5-2016, § 3-37.

Eksamen

Eksamensbesvarelser med begrunnelse for karakter - videregående og grunnskole

I løpet av høsten 2018 vil vi publisere nye vurderte eksamensbesvarelser med begrunnelse for karakter i en rekke fag. Besvarelsene er fra eksamen våren 2018 og kan blant annet brukes i undervisningen som utgangspunkt for samtaler om faget, kjennetegn på måloppnåelse og vurdering.

Sentralt gitt eksamen i Mediesamfunnet 3

Våren 2019 kan elever ved Medier og Kommunikasjon bli trukket ut til sentralt gitt skriftlig eksamen i programfaget Mediesamfunnet 3. Faget tilbys første gang skoleåret 2018/19. Et eksempel på hvordan en eksamensoppgave i faget kan se ut, er tilgjengelig på nett i løpet av uke 38.

ENDRET 10.08.2018

Eksamen i serbisk

Fra og med våren 2019 blir det eksamen i serbisk som fremmedspråk, fellesfag og programfag, nivå I, II og III.

Ny ordning for privatister som tar yrkesfag

Privatister som tar yrkesfaglige utdanningsprogram trenger ikke lenger å ta opp programfag som de har bestått tidligere. Det er ikke lenger et krav at privatisten må ta eksamener i alle enkeltprogramfag - i tillegg til tverrfaglig eksamen - dersom hun/han bare mangler karakter i enkelte av disse programfagene eller tverrfaglig eksamen.

Vi oppdaterer læreplanene med den nye vurderingsordningen i løpet av august.

Læreplaner

ENDRET 10.08.2018

Ny læreplan i Vg3 aktivitørfaget

Utdanningsdirektoratet fastsatte ny læreplan i Vg3 aktivitørfaget 21. juni 2018. Læreplanen gjelder fra 1. august 2018. Den nye læreplanen erstatter den gamle læreplanen.

Prøver

Tilgang til tidligere gitte nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver i lesning på norsk og samisk fra 2017 er nå tilgjengelig på nett, slik skoler kan bruke prøvene til etterarbeid og undervisning. Prøvene er beskyttet av opphavsrett, og dere trenger derfor et passord for å få tilgang til prøvene. Rektor ved skolen kan kontakte kommunen for å få passordet.

Nye læringsstøttende prøver på Vg1

I høst kommer seks nye læringsstøttende prøver for Vg1, fire prøver i engelsk, én i regning og én i lesing. De nye prøvene har samme kvalitet og måler det samme som prøvene fra 2016 og 2017. Alle prøvene kan altså brukes om hverandre, uavhengig av hvilket år de er laget. Prøvene er tilgjengelig i PAS – prøver, og kan gjennomføres når dere selv ønsker.

Andre saker

Kvalitetskriterier for læremidler

Lærernes valg og bruk av læremidler er avgjørende for at elevene skal få et godt læringsutbytte. Derfor har Kunnskapsdepartementet gitt oss i oppdrag å utvikle kvalitetskriterier for utvalgte fag. I første omgang er dette laget for matematikk. Flere fag vil komme etterhvert.

Les mer om kvalitetskriterier for læremidler

ENDRET 01.08.2018

Midler til utstyr for programmering

Trenger dere utstyr til programmering? Vi deler ut 15 millioner i 2018, og i årene som kommer. Skoleeiere kan søke innen 17. september. Tilskuddet skal benyttes til utstyr for programmering til bruk i klasserommet, og skal bidra til å styrke lærernes mulighet til å ta i bruk sin programmeringskompetanse.

Les mer om midler til utstyr for programmering.

ENDRET 09.08.2018

Tilskudd til skolebibliotekenes arbeid med lesestimulering

Vil dere utvikle skolebibliotekene i kommunen? Kommuner kan nå søke om tilskudd til å styrke skolebibliotekenes arbeid med lesestimulering. Vi har 14 millioner å tildele til personalressurser og kompetanseheving slik at skolebibliotekene blir en arena for leseglede for alle, blir en integrert del av skolens pedagogiske virksomhet og blir innovative og fremtidsrettede.

Les mer og tilskudd til skolebibliotek

Gratis utlån av tilrettelagte skolelydbøker

Fra høsten blir det enklere å låne gratis lydbøker på nett. Bøkene er for elever fra 1. til 13. trinn som av ulike grunner strever med å lese. Skoler kan registrere seg på statped.no.

Lærebøker på lyd er aktuelt for elever som har utfordringer med syn, dysleksi, andre lesevansker, ADHD med konsentrasjonsvansker eller fysisk funksjonsnedsetting som gjør det vanskelig å lese bok.

Kalkulatoren for beregning av lærernorm skal oppdateres

I juli oppdaterer vi kalkulatoren for å beregne hvor mange ekstra undervisningsårsverk skolen din trenger for å oppfylle kravene i lærernormen. Dette betyr blant annet at dere også skal kunne beregne behovet når normen innskjerpes ytterligere før skoleåret 2019-20.

Mobbeombud i alle fylker

Fra høsten av får alle fylker sitt eget mobbeombud. Mobbeombudet skal støtte og veilede barn, elever og foreldre slik at de får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i barnehage og grunnskole. Mobbeombudet skal også samarbeide med elev- og lærlingeombudet for at elever og læringer får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i videregående opplæring. Ordningen skal evalueres. [Les mer på regjeringen.no.](#)

Mal for tilstandsrapport og Ståstedsanalysen skal oppdateres med mobbeindikatorer

I juli oppdaterer vi malene som er tilgjengelige på Skoleporten med de nye mobbeindikatorerne som ble publisert i Skoleporten våren 2018. Mobbeindikatorerne fra Elevundersøkelsen høsten 2016 skal også gjøres tilgjengelige i Skoleporten.

Vi publiserer fraværstatsitikk for 10. trinn

For første gang skal vi publisere fraværstall for 10. trinn. Disse blir publisert 28. august.

Forskning på tidlig lese-, skrive- og matematikkopplæring

I serien «Tall & forskning» vil det foreligge en artikkel om forskning på intensivopplæring med fokus på tidlig lese-, skrive- og matematikkopplæring. Denne vil være klar til skolestart.

Rapportering av elevdata for friskoler 2018/2019

[Vi har oppdatert fristene til friskolene for å rapportere elevdata kommende skoleår.](#)

Dembra.no er oppdatert

Dembra.no skal styrke ungdomsskolers og videregående skolers arbeid med demokrati og forebygging av gruppefiendtlighet. På nettsidene finner dere [gratis undervisningsmateriell](#) om blant annet antidemokratiske ideologier og voldelig ekstremisme. Oppleggene kan gjennomføres både på nett og på samlinger.

Nyhetsbrev

Denne høsten tester vi å sende ut saker som er nyttige og interessante å vite om som nyhetsbrev. All informasjon som er helt nødvendig at dere vet om, vil vi fortsatt sende ut på ordinær e-post. Dette er et prøveprosjekt for oss, og frekvens er ikke planlagt enda. Vil du være med og teste ut nyhetsbrev sammen med oss? [Meld deg på som mottaker her.](#)

Nytt til barnehagestart høsten 2018

[Vi oppdaterer saken fram til barnehagestart.](#)